

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

§. IX. De Impedimento Criminis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

81. Excipe tamen cum eodem Sanchez loca illa, in quibus ^{quod limitatur.} Hæretici cum Catholicis permixti vivunt, ut in Germania, Gallia, Polonia: in his enim ex consuetudine receptâ, & toleratâ, licent conjugia personæ Catholicæ cum hæretica, dummodò Catholica liberè, & absque subversionis periculo, permittatur in Fide permanere.

82. Pacta verò, quæ quandoque in talibus conjugijs ineuntur, ut quidam ex liberis nascituris Catholicæ Fidei, alij verò hæresi adhæreant, sunt prorsus impia & irrita: cum pugnent contra Jus naturale, & Divinum, quo tenentur parentes prolem in vera Fide educare, eique media ad salutem consequendam necessària subministrare. ^{Pacta de parte liberorum in hæresi educandâ, sunt impia.}

83. Quia insuper ex matrimonijs Catholicorum cum Hæreticis communiter majora eveniunt mala, quàm bona, utputà pertractio conjugis Catholicæ ad hæresin, vel saltem violatorem Legum Ecclesiasticarum; rixæ, & dissensiones inter ipsosmet conjuges; periculum manifestum perversionis liberorum nasciturorum, ac hujusmodi. Hinc præter Ritualia Diocesana, strictè circa hoc observanda, meritò notant Doctores, Parochis esse attendendum, ut, quoad possunt, sese opponant talibus conjugijs, neque ipsis assistant, nisi ineantur ex justa causa, & sine morali periculo subversionis: nunquam autem ijs, quorum Sponsi paciscuntur de parte liberorum educanda in hæresi: ne quoquo modo videantur consentire in pacta illicita, Jurique naturali ac Divino de legitima prolium educatione, atque instructione in vera Fide, repugnantia. Gobat *tract. 9. Theol. Experim. n. 220.* & alij.

§. IX.

De Impedimento Criminis.

84. **P**er *Impedimentū Criminis*, intelligitur Impedimentum dirimens matrimonij, quod ex aliquo gravi crimine ortum habet. Et quidem spectato Jure communi antiquo (nam Concilium Trident. *Sess. 24. de Ref. matr. cap. 6.* addidit Impedimentum ex Raptu proveniens) duplex est hujusmodi crimen, videlicet Machinatio in mortem conjugis, & Adulterium: quamvis hæc non semper dirimant matrimonium, sed in sequentibus duntaxat casibus. ^{Impedimentum Criminis, quid, & unde oritur?}

Ddddddd ;

85. Ita-

Machinatio in mortem conjugis dirimit matrimonium, quando fit pari consensu? 85. Itaque Machinatio in mortem conjugis tunc dirimit matrimonium, quando vel pari consensu viri & mulieris committitur uxoricidium effectu secuto; vel quando uxoricidium conjungitur cum adulterio. Ita communis. Prima pars patet ex *c. Laudabilem, de Convers. Infidel.* ubi dicitur, quod Saraceni, qui quarundam Christianarum viros earum insidijs, & machinationibus occiderunt, postea conversi ad fidem non possint hasce mulieres Christianas habere in conjuges. Concordat *c. Si quis vivente, 31. q. 1.*

Vel conjungitur cum adulterio. 86. Altera pars habetur *c. Super hoc, & c. Significasti, De eo qui duxit in matrim.* &c. Et quidem in tali casu, quando adulterium jungitur uxoricidio, sufficit ad istud Impedimentum incurrendum, quod alterutra pars, nimirum vel adulter, vel adultera fuerit machinata in mortem conjugis, effectu tamen secuto; si ve deinde fidem dederint, quod conjugem defunctam velint invicem nubere, si ve non. Patet hoc ex *cit. c. Super hoc, eod. ibi: Si adultera est in mortem uxoris aliquid machinata, si ve fidem dederit, si ve non, quod ea defuncta hanc esset ducturus, secundum Canones ab ejus consortio prohibetur; & haec prohibitio perpetuo servanda est.* Ita videlicet perpetuo, ut nedum impediatur matrimonium contrahendum, sed etiam dirimat jam contractum; prout explicat Abbas ibidem, & sequuntur alij.

Adulteriū, in quibus casibus dirimit Matrimonium? 87. Quantum attinet alterum crimen, tunc adulterium impedit matrimonium contrahendum, ac dirimit contractum inter adulterum & adulteram, quando vel cum adulterio concurrat machinatio in mortem conjugis, ut proximè dictum. Vel quando unà cum adulterio intervenit fidei datio mutua de contrahendo inter se matrimonio post mortem conjugis, *arg. c. Significasti, eod. juncto. c. Relatum, 31. q. 1.* Vel quando contractus matrimonij de facto (nam de jure non valet) cum adultera inicus est, vivente adhuc priore conjugem; prout liquet ex *c. Significavit, & c. Ex litterarum, De eo qui duxit in matrimonium & c.* Verum pro clariori dictorum intelligentia,

Quatuor conditiones ut uxoricidium dirimit matrimonium? 88. Quæritur I. Quæ conditiones requirantur ad hoc, ut crimen uxoricidij inducat dictum impedimentum? Resp. Quatuor ad hoc debere concurrere. I. Ut unus conjugum verè, physicè, vel moraliter, extiterit causa necis consorti illatæ. Et hinc sola rati habitio ejus non sufficit: nam hæc non est causa occisionis, neque influit in eam, sed hanc supponit. Sanchez *lib. 7. de Matrim. disp. 78. n. 6.* Herincx *disp. 6. n. 73.* Bonacina, & alij.

89. II.

89. II. Ut vel occasione conjugis accedat adulterium, licet non interveniat mutua conspiratio; vel si adulterium desit, ambo, qui contrahere volunt, conspirarint in necem alterius conjugis. II.

90. III. Ut mors realiter sequatur, & ex vi actionis illatum: nam in materia poenali, & odiosa, verba cum effectu accipienda sunt, c. *Hec autem verba. de poenit. dist. 1.* Unde si machinatio in mortem conjugis caruit effectu, vel mors ejusdem aliunde consequatur, v. g. ex incuria Medici, vel Chyrurgi, non confurgit illud Impedimentum. III.

91. IV. Ut vir & femina ad finem contrahendi machinentur, atque inferant mortem: etsi enim haec conditio nullo claro textu habeatur expressa, colligitur tamen tum ex c. *Si quis vivente. 31. q. 1.* Tum ex fine hujus impedimenti, quod indutum fuit, ne conjunx conjugem occidere praesumat, ut soluto priori matrimonio possit matrimonium inire cum alia persona, quam deamat. Sanchez cit. *disp. 88. n. 13.* Bonacina, Herincx, Matrius, Sannig, & alij; quamvis non desint, qui negant, hanc conditionem requiri. IV.

92. Quæritur II. Utrum ad incurrendum hoc impedimentum requiratur, ut occisio sit uxoris; ac proinde illud non confurgat, si uxor virum suum occidat ad contrahendum cum adultero? Affirmant nonnulli, eò quòd cit. c. *Significasti. De eo, qui duxit in matrim. &c.* de solo uxoricidio, seu machinatione in mortem uxoris, fiat mentio. Dicendum tamen est cum Sanchez *lib. 7. disp. 78. n. 8.* & communi aliorum, hoc impedimentum confurgere etiam, si uxor virum occidat, arg. c. *Laudabilem. de Convers. infidel.* ubi dicitur, hoc impedimentum contraxisse mulieres, quæ viros suos occiderunt. Concordat c. *Si quis vivente. 31. q. 1.* ibi: *Nisi forte vir. aut mulier, virum qui mortuus fuerat, occidisse notetur.* Accedit, quòd de correlativis idem sit judicium; ut notat Layman c. *Translato. num. 5. & 6. de Constitution.* An hoc impedimentum oriatur, si uxor occidat virum?

93. Quæritur III. Quæ conditiones requirantur ad hoc, ut crimen adulterij inducat Impedimentum dirimens? Resp. Si adulterium contingat absque machinatione in mortem conjugis, requiri sequentia. I. Ut cum adulterio interveniat promissio de incedendo matrimonio post mortem conjugis, vel contractus ejus de presenti: quamvis nihil referat, sive talis mutua fidei datio præcesserit adulterium, sive hoc illam antecesserit, dummodo concurrant ambo durante priori matrimonio. II. Ut promissio

Quæ requirantur, ut adulterium dirimat matrimonium?

fitio illa sic facta serio: ficta enim promissio non sufficit, cum revera nulla sit. III. Ut copula fuerit perfecta, siue sufficiens ad generationem; nam sola pollutio, aut emissio seminis extra vas, non sufficit: siquidem materia ista est poenalis, ac proinde requirit adulterium perfectum. IV. Ut utraque pars formale adulterium commiserit: unde si adultera ignorat, comparem esse matrimonio ligatam, huiusmodi impedimentum non incurritur. Sanchez *lib. 7. de Matr. disp. 79.* Herincx, Sannig, & alij.

§. X.

De Impedimento Cognationis, tum Carnalis, tum Spiritualis, ac Legalis.

Cognatio carnalis, quid? 94. **C**ognatio Carnalis, est conjunctio personarum ex eo procedens, quod una per carnalem propagationem descendat ab altera, vel ambæ ab eadem tertia. Et dicitur alio nomine *Consanguinitas*, quasi *sanguinis unitas*, à *ly con* & *sanguine*: eò quod ejusmodi personæ descendant ab uno communi sanguine.

Stipes, Linea consanguinitatis, quid? 95. Cæterum persona, à qua plures carnali propagatione descendunt, vocatur *Stipes*. Deinde *Linea consanguinitatis* aliud non est, quam ordo, siue collectio personarum inter se consanguinitate junctarum. Et hæc postmodum dividitur in *Lineam rectam*, & *Lineam transversalem* seu *collateralem*.

Linea recta, Descendens, & Ascendens; & 96. *Linea recta* consanguinitatis est ordo personarum consanguinitate junctarum, quarum una descendit ab altera. Et hæc subdividitur in *Lineam descendantem*, quæ est à persona propagante ad propagatam, v. g. à patre ad filium, ac nepotes suos: & *in Ascendentem*, quæ est vicissim à persona propagata ad propagantem, v. g. à filio ad patrem, à nepote ad Avum, Proavum, Abavum, Atavum, Tritavum, & sic deinceps ascendendo usque ad Adam.

Linea transversalis seu collateralis, quæ? 97. Porro *Linea transversalis*, seu *collateralis consanguinitatis*, est ordo, seu collectio personarum sanguine junctarum, quarum una non descendit ab altera, sed ambæ ab eadem tertia: ut frater & soror ab eodem patre, duo patruels ab eodem Avo, &c.

98. Ul-